

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2109/21
14.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића председника већа, Александре Ђорђевић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. 6..., ЈМБГ ..., чији је пуномоћник Милорад Рогић, адвокат из Београда, ул. Адмирала Гепрата бр. 7, против туженог “Дунав осигурање” а.д.о. Београд – Главна филијала Сомбор, ул. Аврама Мразовића бр. 1а, МБ ..., ПИБ, чији је заступник Мирко Петровић, председник Извршног одбора, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 31604/19 од 24.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 14.5.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог Компаније “Дунав осигурање” а.д.о. Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 31604/19 од 24.12.2020. године у делу става другог изреке који се односи на нематеријалну штету за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности и за материјалну штету – измаклу корист због немогућности коришћења возила, све у укупном износу од 592.625,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 31604/19 од 24.12.2020. године у делу става другог изреке за нематеријалну штету за претрпљени страх, утолико што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Компанија “Дунав осигурање” а.д.о. Београд да исплати тужиоцу на име претрпљеног страха износ од 95.000,00 динара, са законском затезном каматом од 24.12.2020. године па до исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења, док се за разлику до 195.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом, тужбени захтев **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 31604/19 од 24.12.2020.

године, утолико што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 142.923,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 31604/19 од 24.12.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе према поднеску тужиоца од 03.12.2020. године. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени Компанија “Дунав осигурање” а.д.о. Београд – Главна филијала Сомбор, ул. Аврама Мразовића бр. 1а, МБ ..., ПИБ ..., да тужиоцу АА из ..., ул. ... бр. ..., ЈМБГ ..., на име накнаде штете коју је тужилац претрпео као последицу саобраћајне незгоде од 15.10.2018. године, исплати укупан износ од 787.625,00 динара и то: износ од 30.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 195.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 175.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења општеживотне активности, износ од 387.625,00 динара, на име накнаде по основу измакле користи због немогућности коришћења возила, све са законском затезном каматом почев од 24.12.2020. године па до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке одбија се као неоснован тужбени захтев у делу у ком је тужилац на име накнаде штете преко досуђеног износа од 787.625,00 динара потраживао износ од још 80.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 55.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења општеживотне активности износ од 25.000,00 динара, а до укупно траженог износа од 867.625,00 динара, заједно са припадајућом затезном каматом. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 152.999,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Против наведене пресуде, усвајајућег дела, благовремено је изјавио жалбу тужени, из свих разлога предвиђених чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку.

Испитујући правилност побијане пресуде у ожалбеном делу, у смислу одредбе члана 386 ЗПП, Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд, као другостепени суд, пази по службеној дужности.

Побијана пресуда је у погледу накнаде нематеријалне штете и материјалне штете јасна и разумљива и садржи разлоге о одлучним чињеницама. Стога су неосновани наводи жалбе да је захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године, у месту ... догодила се саобраћајна незгода када је возило којим је управљао осигураник туженог ударило у возило којим је управљао тужилац, којом приликом је тужилац задобио тешке телесне повреде и претрпео физичке болове и страх као и умањења опште животне активности. Према налазу и мишљењу судског вештака за област ортопедије критичног дана тужилац је задобио тешку телесну повреду у виду нагњечења са огуљотином десне стране лица, вишеструке површине раздеротине на поглавини, лицу и ушним шољакама, нагњече грудног коша са преломом седмог ребра, нагњечење десног рамена и надлактице и ишчашење десног кључног натплећног зглоба. Тужилац је по повређивању трпео болове јаког интензитета у трајању од 3 сата, болове средњег интензитета у трајању до 5 дана а који су потом прешли у болове слабог интензитета који су трајали у наредне 3 недеље. Код тужиоца је дошло до умањења опште животне активности 5% због ограничених покрета у десном рамену. Према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра и његовом изјашњењу на примедбе туженог пред првостепеним судом, тужилац је услед повреде приликом критичног догађаја претрпео примарни страх јаког интензитета у трајању до 5 минута, потом секундарни страх јаког интензитета у трајању од 5 сати а затим секундарни страх средњег интензитета који је трајао 11 месеци стим да страховање ниског интензитета и даље постоји код тужиоца. На страни тужиоца постоје умањења опште животна активности 10% као последица емотивне реакције на трајни телесни хендикап и последично трајање настанак депресивности. Према усаглашеном налазу судских вештака код тужиоца је дошло до умањења опште животне активности 12,5%. Тужени је тужиоцу у вансудском поступку исплатио укупан износ од 310.000,00 динара и то износ од 130.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 105.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 75.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности. Тужени је проценио да тужиоцу на име измакле користи због немогућности коришћења возила припада износ од 387.625,00 динара и тај износ није исплаћен будући да је одлуком “Дунав осигурања” а.д. О.бр. А0245/19 од 31.05.2019. године захтев за исплату истог условно одбијен.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, позивајући се на одредбу чланова 155, 200 став 1, 941 став 1 Закона о облигационим односима, као и члана 232 ЗПП, делимично усвојио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете тужиоцу, имајући у виду претходно исплаћене износе па је досудио на име претрпљених физичких болова износ од 30.000,00 динара, на име претрпљеног страха 195.000,00 динара и износ од 175.000,00 динара на им претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности, те је досудио у потпуности тражену материјалну штету у износу од 387.625,00 динара, све са припадајућом законском затезном каматом.

По мишљењу Апелационог суда у Београду оваква одлука првостепеног суда је делимично правилна.

Супротно наводима жалбе, одлука о захтеваној нематеријалној штети за претрпљене физичке болове и душевне болове због умањења опште животне активности и за материјалну штету по основу измакле користи због немогућности коришћења возила је правилна и Апелациони суд у Београду, сходно члану 396 став 2

ЗПП, у погледу ових видова нематеријалне штете и у погледу материјалне штете у потпуности прихвата чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену материјалног права, као и разлоге првостепеног суда које је суд оценио као правно ваљане о одлучним чињеницама на околност основаности захтева за накнаду ових видова нематеријалне штете и материјалне штете, те у том делу побијану пресуду неће детаљно образлагати.

Неосновани су наводи жалбе да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 200 Закона о облигационим односима приликом обрачунавања настале нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и душевни бол због умањења опште животне активности, све са припадајућом законском затезном каматом.

По оцени овог суда, досуђени износи представљају правичну и адекватну накнаду за претрпљене физичке болове и душевне болове због умањења опште животне активности, с обзиром на интензитет и дужину трајања болова, као и степен умањења животне активности и све последице којима се оно манифестује, због чега нису основани наводи жалбе да је тужиоцу за ове видове нематеријалне штете накнада превисоко досуђена, све са припадајућом каматом. Наиме, првостепени суд је имао у виду све околности случаја, као и чињеницу да је тужиоцу пре утужења исплаћен на име нематеријалне штете износ од 310.000,00 динара, па стога досуђена накнада погодује својој сврси, те се истом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, а све сходно члану 200 Закона о облигационим односима.

Неосновани су наводи из жалбе да је првостепени суд погрешио када је утврђивао правичну накнаду душевних болова због умањења опште животне активности према конзилијарном налазу судских вештака, имајући у виду да се проценти умањења опште животне активности са ортопедског и психијатријског аспекта не могу сабирати, већ се према правилима струке утврђују у обједињеном налазу судских вештака, што је у првостепеном поступку и учињено и којим процентом се првостепени суд руководио, а при томе тужени није предложио на ове околности друге доказе или друго вештачење.

По питању накнаде материјалне штете на име измакле користи због немогућности коришћења возила са припадајућом каматом, супротно жалбеним наводима, побијана одлука је правилна.

У конкретном случају, тужилац је изведеним доказима у току првостепеног поступка доказао да му је проузрокована материјална штете на возилу и то на име измакле користи због немогућности коришћења возила, те је сам тужени извршио процену измакле користи у износу од 387.625,00 динара, како је тужилац и определио у постављеном тужбеном захтеву. Тужени у току првостепеног поступка није приложио доказе на околност да је утврђени износ настале штете од 387.625,00 динара исплатио тужиоцу. Стога је одлука о одговорности туженог заснована на правилу о терету доказивања које произилази из одредбе материјалног права одговорности за штету, а изричито је прописана у члану 231 Закона о парничном поступку. По овом правилу, странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна

за настанак или остварење права, ако законом није другачије одређено, а странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије одређено.

Одатле је тужени био у обавези да докаже да је тужиоцу накнадио тражену материјалну штету пре покретања првостепеног поступка у висини процењеној од стране туженог, коју је тужилац прихватио и определио у тужбеном захтеву, што није учинио. Одатле је правилно одлучио првостепени суд када је у потпуности усвојио тужбени захтев за накнаду штете на име измакле користи због немогућности коришћења возила са припадајућом каматом.

Међутим, по питању претрпљеног страха, основано се изјављеном жалбом указује да је суд погрешно применио материјално право – члан 200 Закона о облигационим односима када је поред исплаћеног износа пре утужења досудио тужиоцу 105.000,00 динара. По мишљењу Апелационог суда, имајући у виду интензитет и дужину трајања страха, правилна накнада за овај вид штете износи 200.000,00 динара, па како је тужиоцу ван спора исплаћено 105.000,00 динара, то му припада износ од још 95.000,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом од дана пресуђења 24.12.2020. године па до исплате. Стога је побијана пресуда за овај тражени вид нематеријалне штете морала бити преиначена.

Апелациони суд у Београду је ценио и друге наводе жалбе, али је нашао да су без утицаја на другачије пресуђење, па их није посебно образлагао.

Преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке, па су тужиоцу, имајући у виду његов успех у парници, применом члана 153 и 154 ЗПП, досуђени трошкови парничног поступка и то за састав тужбе и једног образложеног поднеска по 9.000,00 динара, за два одржана рочишта по 10.500,00 динара, за трошкове вештачења 30.000,00 динара, потом таксе за тужбу 37.823,00 динара и таксе за пресуду у износу од 36.100,00 динара, а што укупно износи 142.923,00 динара, што је одмерено по важећој Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката и Закона о судским таксама.

Са свега наведеног, применом чланова 390, 394 став 4 ЗПП и члана 401 тачка 3 ЗПП, одлучено је као у ставу првом, другом и трећем изреке.

Имајући у виду незнатан успех туженог у ожалбеном поступку, применом члана 165 ЗПП, одлучено је као у ставу четвртом изреке.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић